

Fenét! Attól fogok még zengení –
Semmint épp Schengenért esengení!

„Magyarnak magyar nyelven zengení!
Sokat segítünk ebbe’, nemde, mi?!”

Hát hagyjatok már nyugton zengenem,
Mert sejtem én, hogy lyuk van Schengen!
S ha tán nem érti szittyá szlengemet,
Europe se mind temessen engemet –

Csókoltatom különben Schengemet!

Marosvásárhelyt, 1998. április 11-én

NOVELLAPÁLYÁZAT

Kálnay Adél

KÉP A FALON

Aliz már napokkal az utazás előtt a kastéllyal álmodott, s minden álmában másfélenek látta. Egyszer teremről teremre járt egy hatalmas épületben, ahol minden rózsaszín volt és csipkés, a termekben mindenféle idegen emberek nyüzsögtek, fehér parókája volt mindnek és magas sarkú cipője. Egy másik alkalommal sötét és titokzatos kastélyt látott, félelmetes árnyak vetődtek a falakra, s egyetlen emberrel sem találkozott. A legszebb álma az volt, amikor a kastély közepén volt egy tó, gyönyörű kövekkel kirakva, és csillogó kék vizén hattyúk ringatóztak. Nem szeretném, ha csalódnál, mondta anyá, ez egyáltalán nem olyan kastély, mint amiket a mesékben szoktak leírni. De azért igazi, nem?, mondta Aliz, és könnyörögve nézett anyára. Akkor anyá megnyugtatta, igazi, persze, hogyne volna igazi. Utolsó este Aliz még imádkozni sem tudott az izgalomtól. Hunyd le gyorsan a szemed, és aludj, biztatta anyá, különben nem bírsz majd felkelni. Korán indulunk. Lehunyta hát a szemét, de úgy érezte, képtelen elaludni, s mikor hajnalban anyá megrázta rajta a takarót, biztos volt benne, hogy valóban nem aludt egy szemet sem, csak feküdt behunyt szemmel, s mindenfelére gondolt. A nap épp hogy felkelt, mire kiértek az állomásra. A vonatba már be lehetett szállni, de anyá még

beszélgetett egy ismerőssel, s valahányszor fűtyült egyet a mozdony, Aliznak összerándult a gyomra az idegességtől, hogy elindul nélkülük. Menjünk már, mondogatta magában, s egyre jobban szorította anya kezét. Egy ilyen kicsi lányt ott mer hagyni idegenben?, kérdezte szörnyülködve anya ismerőse, és úgy nézett Alizra, mintha valami veszedelmes útra menne, ahonnan nincs visszatérés. Nem olyan kicsi már, védekezett anya, elmúlt nyolcéves, és nem idegenbe viszem, hanem a bátyámhoz, jó helyen lesz. Szoknia kell az önállóságot, úgylis annyira hozzám van növe. Aliz érezte, hogy anya már ideges, s hogy le akarja rázni ismerősét, ezért még jobban szorította a kezét, s egy kicsit meg is húzta. Hát akkor mi megyünk is, mondta végre anya, nehogy még a végén lekéssük a vonatot. A fülkében aztán, amikor jól elhelyezkedtek, és odakínálta a kolbászos kenyeret Aliznak, megkérdezte, hogy tényleg szívesen megy-e nyaralni. Igazán van kedved, vagy csak nekem akarsz örömet szerezni?, kérdezte gyanakodva, és Aliz elkapta a tekintetét anyáról, különben nem tudott volna hazudni neki. Van kedvem, mondtam már, hadarta, és nem akart erről többet beszélni. Egy hét nem hosszú idő, folytatta anya, pláne egy kastélyban, ugye, és Aliz bólogatott, persze, nem nagy idő, ki lehet bírni. Aztán már csak hallgattak, és nézték a tájat. Valójában persze egyáltalán nem akart anya nélkül lenni sehol, még egy kastélyban sem, s egyáltalán nem tudta, ki fogja-e bírni, de hát muszáj, mert nem akart senkinek szomorúságot okozni. Ilyen nagy lány, és folyton az anyja szoknyáján lóg, mondta nemrég a nagyapja, én ilyen koromban már dolgoztam, apám, anyám nélkül voltam a hatodik faluban, jó, ha ünnepeken láthattam őket. Hát igen, helyeselt apa, nem tudom, mikor lesz önálló, néha attól félek, hogy ez már beteges. Aliz megrettenve hallgatta őket, megijedt attól, amit hallott, hogy ő esetleg beteg lehet, s abban is volt valami ijesztő, hogy úgy beszéltek róla, mintha ott sem volna, egyáltalán nem törődtek vele, hallja-e, amit mondanak. Nem igaz, hogy nem tudsz elmenni egyedül, bosszankodott egy másik alkalommal apa, anyádnak egy perc nyugta sem lehet, ez képtelenség, ki fognak nevetni, meglátod! Aliz maga is tudta, hogy túllontúl ragaszkodik, de hogy ez nem normális, azt ugyancsak apától tudta meg. Miért nem úgy neveled, hogy olyan legyen, mint a többi normális gyerek, förmedt rá apa egy alkalommal anyára, miért kell ilyen túlérzékeny nebáncs-virágot csinálni belőle? Anya akkor sirva fakadt, Aliz lelkét pedig ettől kezdve súlyos teherként nyomta saját gyámoltalansága, és megfogadta, hogy meg fog változni. Aztán, mintha a sors a kezére játszana, megjött Dénes bácsi levele. Nézd csak, kiáltott fel anya, azt írja, hogy egy kastélyban laknak, s hogy most már van helyük bőven, nem akarnál-e náluk nyaralni? Legalább összeszoknának az unokatestvérek, írta még Dénes bácsi, és Aliznak hatalmasat dobbant a szíve. Itt az alkalom, most megmutathatja apának is, mire képes. Jól van, elmegyek, mondta ki szinte azonnal, s látta, hogy mindenki mennyire meglepődött. Elmész?, csodálkozott anya, s úgy fürkészte az arcát, mintha onnan akarná leolvasni az igazságot. El bizony, vágta rá apa, miért ne menne, egy igazi kastélyba, naná, hogy megy! Ettől kezdve nem volt visszaút, pedig valahányszor erre a nyaralásra gondolt, mindig megborzongott tőle. Anyát azonban nem hagyhatta cserben.

Amikor a vonat átvitte őket a határon, Aliz nagyon izgatott lett. Külföldön vagyok, mondogatta magában a vonatzakatolás ritmusára, de sehol nem látott egyelőre olyat, amitől tudni lehetett volna, hogy már egy másik országban járnak. Lassan el is álmosodott, anya ölébe dőlt, behunyta a szemét, és Dénes bácsiékra gondolt. Régen látta őket, annál többet hallott róluk. Nagyanyja szinte állandóan emlegette. Nem az a bajom, hogy tót nőt vett el, magyarázgatta, de Aliz úgy gondolta, hogy éppen ez a baja,

csak azt nem tudta, miért. Marcsa néni ugyan egy szót nem tudott magyarul, és a gyerekeit sem engedte magyarul tanítani, kedves asszonynak látszott. Az én fiam tanult ember, panaszkolta a nagyanyja, egy tanult úriember, nem illenek össze, na! Azért olyan mérges rá, mondta anya, mert miatta nem jött át velünk, ezt nem tudja neki megbocsátani. Dénes bácsi mindenesetre nem törődött azzal, mit gondol és beszél az anyja. Ő jókedvű volt mindig, szinte kiabálva beszélt, Alizt azonnal felkapta, a nyakába ültette, és úgy futkározott vele meg-megugorva, mintha ló lenne. Mindenkit megölelt, s négy ember helyett beszélt. Kellott is, mert Marcsa néni azonkívül, hogy azt mondta furcsa éneklő hangon, csókolom anyuká, semmi mást nem beszélt, csak mosolygott, bólogatott, mintha mindent értene, aztán elvonult pihenni. Együtt éltek már lassan tizenöt éve, fiam, aztán nem beszél magyarul, morgott nagyanyó, Dénes bácsi meg azonnal visszafeleselt. Ugyan, anyuka, csak ne beszéljen, anyukáék huszonöt évig éltek a Felvidéken, aztán egy szót meg nem tanult. No ez igaz volt, erre nem lehetett mit felelni, Aliz is ismerte a híres történetet a galambról meg a kalapról, s nagyon tetszett neki. Valahányszor hallotta, mindig hatalmasat nevetett rajta, mert elképzelte, ahogy nagyanyja mászatja azt a szerencsétlen embert fel a galambdúcba, s hogy mit gondolnak közben mind a ketten. Azt történt, hogy nagyapó bányamester volt a bányánál, s egy alkalommal hazaküldött a kalapjáért, mert szüksége volt rá. Nagyanyó csak hallgatta a jóembert, aki elmondta már a magáét vagy háromszor, s igyekezett megérteni. Végül úgy érezte, már érti, bár furcsállotta nagyon a kérést. No, fiam, mondta, akkor másszon fel maga a galambért, mert most más nincs itthon, én meg szédülök a létrán, és tuszkolta fel szegény embert, hogy menjen már, ne húzza az időt. Az mászott is a szerencsétlen, s közben elgondokozhatott erősen azon, hogy kerül a kalap a galambok közé. Aztán csak hazajött valaki, aki szót tudott érteni a küldönccel, s nagyanyónak piros foltok gyúltak az arcán a szégyentől. Bolondot csináltál belőlem, dohogott az urának, máskor olyat küldj, aki el tudja mondani, mit akar. De hát a holub az nem golub, anyus, nevetett a férje, ezt most már jegyezd meg örökre. Hát ennyit éppen megjegyzett, de ettől többet már nem, mintha direkt nem akarta volna megtanulni nagyanyád a nyelvet, mesélte nagyapó, az volt mindig az érzésem, hogy direkt nem akarja. Nekem az uram is magyar volt, miért tanultam volna meg másként beszélni, mint magyarul, vágott erre vissza nagyanyó, tán egy nyamvadt kalap miatt? Végül mindenki ráhagyta az örökös zsörtölődést, legyen neki igaza. Hiába, mondta anya, ő nem tudta megemészteni, hogy ott kellett hagynia az otthonát. Ezt Aliz nagyon is értette, mindig borzongással hallgatta a mesét arról, hogyan jöttek át anyáék éjjelente többször is a határon, hogy átmentsenek valamit a holmijukból. Képzelheted, édes lányom, mesélte nagyanyó, jött a papír, hogy fejenként ötvenkilós csomagot vihetünk magunkkal. Amit tudtunk, eladtunk, csak nem nagyon volt rá idő, nekem azóta van igazán bajom a szívemmel, de csoda is, hogy meg nem szakadt. Olyan szép otthonunk volt, nekem, az árva lánynak, a nagy szegénységben felnövekedettnek, egy igazi meleg otthon, aztán egyszer csak azt mondják, mehetek, de nem vihetek szinte semmit. Még szerencse, hogy anyád lány létére olyan bátor volt, nem is tudom, hányszor fordultak. Aliz el se tudta képzelni, hogyan lehetett az, hogy egy tizenennyolc éves lány ilyesmit meg merjen tenni. Éjszaka az erdőben, át a határon, őt a hideg rázta még a gondolatra is. Sok mindent megtesz az ember, ha az élet rákényszeríti, magyarázta anya, ne félj, neked biztos nem kell ilyesmit csinálnod, a mi otthonunk itt van, és itt is marad. Aliz nem is félt, de azért időnként eszébe jutottak ezek a mesék, s ilyenkor újrameséltette őket. Aztán amikor nagyanyó azt mondta, hogy bizony minden megtörténhet az em-

berrel, minden, akkor egy időre Aliz lelkébe furcsa bizonytalanság költözött, ami nem hagyta nyugodni.

Ebresztő, megérkeztünk, költögette anya, itt vagyunk, le kell szállni, innen busszal megyünk tovább. Sokat kell még menni?, nyafogta Aliz, mert úgy érezte, meg sem bír mozdulni, annyira fáradtnak, nehéznek érezte a testét. Dehogyan, nyugtatta anya, ott leszünk hamar, egy jó óra az út, s majd meglátod, milyen szép vidéken megyünk át. Ez valóban így volt, a busz először egyre feljebb és feljebb kapaszkodott, úgy kanyargott az út, hogy Aliznak iszonyú hányingere támadt, aztán kezdett ereszkedni lefelé, néhol olyan hirtelen eséssel, mintha zuhantak volna, ilyenkor meg csak úgy liftezett a gyomra. Oda megyünk, mutatott le anya a magasból, és Aliz meglátta a falut, ahol egy hetet kell eltöltenie. Egy pillanatra látta csak, mert az erdő gyorsan eltakarta, aztán már várni kellett egészen addig, amíg a busz ki nem futott az erdőből. Nem megyünk be a faluba, mondta anya, a kastély a falu szélén van, azon a dombon, intett egy kis dombocskára felé, csak nem látni a fáktól. Kis bekötőút vezetett arra, porzott minden lépésnél. Aliz majd kinézte a szemét, de még mindig nem látott semmit, ami kastélyra hasonlított volna. Egyre erősödő kutyaugatást hallott, meg hangfoszlányokat, mintha vitána valaki, de inkább jókedvében. Ő viszont nem volt jókedvű. Csak arra tudott gondolni, hogy délután anya elmegy, és neki egyedül kell maradnia. A kis utacska befutott a fák közé, és kanyarodott egyet fölfelé. Mindjárt meglátod a kastélyt, mondta anya, és valóban, a következő pillanatban előtűnt egy nagy kapu, először a teteje, aztán a hatalmas szárnyai, s a kapun túl egy sárga épület. Nincs tornya, gondolta csalódottan, mindig tornyosat képzelt el, hiába mondta anya, hogy nem olyan lesz, mint a mesében. Közben a kapuhoz értek, s bár nyitva volt, nem mertek bemenni, mert két nagy fehér kutya ugatta őket vadul. Komondorok, magyarázta anya, Dénesnek ez a kedvenc kutyája gyerekkora óta. Ez volt az álma, és látod, beteljesedett. Legalábbis az egyik fele. Aliz tudta, miről beszél anya. Dénes bácsi, mikor kicsi volt, és megkérdezték, mi leszel, ha nagy leszel, mindig azt válaszolta, hogy télen pásztor, nyáron tanító, s hogy lesz két komondorja. Na, a kutyák megvannak, s ha pásztor nem is, de tanító tényleg lett belőle. Mindjárt jönnek, biztos valahol hátul vannak, ölelte magához anya, nyilván érezte, hogy inába szállt már a bátorsága, szaladt volna inkább visszafelé. Az udvaron, elég messze, vagy hat gyerek kergetőzött, a vitás tőlük származott, s a nagy játékban, úgy látszott, egyáltalán nem hallották az ugatást, sem a vendégeket. Marisko, Dénes, kiabált anya felváltva, de ettől a kutyák még vadabbul ugattak, és tépték a láncukat. Aliz komolyan azt remélte, hogy anya sarkon fordul, s mennek, ahonnan jöttek, miért is ne, hisz láthatóan senki nem várta itt őket, ám ekkor felzúgott egy motor a hátuk mögött. Dénes bácsi volt az, aki a faluban várta a buszt. Eszembe nem jutott, hogy leszálltok a kis útnál, kiabált rájuk, mi van, úgy álltok itt, mint két koldus, tán nem mertek belépni? Anya a két acsargó kutyára mutatott. Dénes bácsi erre leugrott a motorról, és megölelte, megcsókolta őket. Na, most már mehetek, lódított rajtuk, s valóban, a kutyák azonnal elhallgattak, és farkukat csóválták. Látjátok, milyen okosak, az én nevelésem, büszkélkedett, mostantól akár lovagolhatsz is rajtuk, Alizkám. Jó nagy ez a ház, hallod-e, mondta anya, el lehet férni benne. Nagynak nagy, csak éppen elég rossz állapotban van, válaszolt Dénes bácsi. Mi két szobát tudunk használni itt a jobb szárnyon, balra meg van az iskola. Mindössze két osztály. A kastély többi része szinte használhatatlan. Hátul még az eső is beesik, mert egy nagy részen beszakadt a tető. Aliz egyre növekvő aggodalommal hallgatta Dénes bácsit, s alig mert szíjjel nézni. A kastélyról nagy foltokban lehullott már a sárga vakolat, hatalmas zöld zsa-

lugátereit fakóra szívta a nap. Az emeleten minden ablak zárva volt, alul azonban végig kitárva. Amikor jó idő van, mindennap szellőztetünk, mert annyira beette magát a doh, hogy nem lehetne megmaradni, magyarázta Dénes bácsi, remélem, mire bejön a rossz idő, eléggé kiszellőzik. Bár fa van bőven, majd legfőljebb hamar befűtünk, mondta még, és közben a kastély boltíves kapuja felé terelte őket. Olyan, mint egy alagút, jutott eszébe Aliznak, tisztára, mintha egy alagútban volnánk, csak nem olyan hosszú. Az alagút egy belső udvarra vezetett, de ők nem mentek át rajta, hanem rögtön jobbra fordultak, és beléptek egy nagy ajtón. Ilyen hatalmas ajtót Aliz még nem látott. A kilincse annyira magasan volt, hogy ő el sem érte volna. Egy folyosóra kerültek, ahol káposztaszag terjengett és a húsleves szaga. A hosszú folyosó végén egy ugyanolyan hatalmas ajtó volt, mint amin bejöttek, de ők nem mentek el addig, hanem balra fordultak egy egészen keskeny folyosóra. Itt jobbra-balra két-két ajtót lehetett látni, de ezek már rendes méretű ajtók voltak. Hát itt lakunk, mutatott előre Dénes bácsi, elment egészen a folyosó végéig, és ott benyitott két egymás melletti ajtón. Ez a gyerekek szobája, itt fogsz aludni te is, ez meg itt a mi szobánk. Éppen hogy egy pillanatra kukkantottak be a szobákba, de Aliz látta, hogy milyen óriásiak. Visszafelé volt egy sötét beugró, vagyis inkább egészen keskeny folyosóféle, oda be kellett kanyarodni. Erre van a konyha, vezette őket Dénes bácsi, Aliz meg azon gondolkozott, vajon visszatalálna-e, ha hirtelen kéne. Kényszermegoldás ez, hiába, szabadkozott Dénes bácsi anyának, itt semmi nem ilyen volt, a kőművesek, ki tudja, milyen terv alapján, összevissza falaztak. Egyszer, majd ha lesz hozzá pénzem és erőm, helyrehozom én ezt. Na, itt a konyha, kiáltott egy nagyot, mintha ő is örült volna, hogy sikerült megtalálnia, itt fő a jó ebéd. A konyhában valóban főtt valami finomság, az asztal pedig már meg volt terítve. Közepén egy levestésztával megrakott tál állt, mellette még nagyobb tálban főtt húsok, zöldségek. Marisko kitett magáért, dicsérte a feleségét Dénes bácsi, csak azt tudnám, hol a fenében van. Ez is kiderült mindjárt, kintről hangos kiabálás hallatszott azon a furcsa éneklő nyelven, melyből akárhogy figyelt, Aliz egy szót sem értett. A kiabálás közeledett, végül a konyhához ért, s Aliz ekkor vette csak észre, hogy van egy másik ajtó is, egy ablakos, először ablaknak is nézte, s most látta, hogy kinyílik, és belép rajta Marisko, vagy ahogy ők otthon hívták, Marcsa néni. Mérges volt rettentesen, s hiába látta őket, először kiöntötte a szívét a férjének, mondta a magáét, mintha abba sem akarná hagyni, aztán hirtelen mégis abbahagyta, és széles mosollyal odalépett hozzájuk. Alizká, szervusz, ölelte magához, és jól meg is szorította, majd sógor-nőjéhez fordult, s ettől kezdve nem törődött többé Alizzal. Dénes bácsi kiment a gyerekekért, behozom ezeket a rosszcsontokat, mondta, anya pedig kipakolta, amit hoztak, piros paprikát, két rúd téliszalámit, édességeket. Itt vannak, ni, lökte be Dénes bácsi a gyerekeket, itt vannak ezek a haramiák, úgy látszik, nem bírnak ma magukkal. A gyerekek koszosak voltak és feldúltak, látszott, hogy egymással volt valami ügyük, amit verekedéssel oldottak meg. Janko és Janka, így hívták őket. Idősebbek voltak, mint Aliz, Janka két évvel, Janko pedig hárommal. Csak egymással ilyen vadak, nyugtatta Dénes bácsi Alizt, téged már nagyon vártak, mondta, de hiába, Aliz ijedsége csak egyre nőtt, ráadásul úgy látta, mintha Janka kinyújtotta volna rá a nyelvét, s ettől végképp kétségbeesett. Az ebéd hosszú volt és fárasztó, s azzal terhes, hogy anya ebéd után elutazik. Marcsa néni mindenki tányérjára púpozva a levestésztát, s e köré a torony köré szedte a levest. Anya felváltva beszélt szlovákul, magyarul, így kétszeresen elmondva kislányához a használati utasítást. Nem szereti a tésztát és még a spenótot, na és nagyon érzékeny, gyakran fáj a hasa, csak úgy, minden ok nélkül, de gyó-

morrontása is sokszor van, olyankor hány is szegény, erre figyeljetelek oda, jó, sorolta szegény anyja, láthatóan maga is megbánva már ezt az egészet. Marcsa néni komolyan hallgatta, olykor bólogatott, Dénes bácsi pedig mindig ugyanazt hajtogatta, semmi probléma, majd megoldjuk. Éjszaka gyakran felriad, mert rosszat álmodik, jutott még eszébe anyának, ilyenkor elég nehezen nyugszik meg, hát nem is tudom, akadt el, mint aki azon gondolkozik, hogy egyáltalán érdemes-e itt hagyni egy ilyen gyereket. Megoldjuk, hangzott Dénes bácsi válasza, aztán úgy látszott, megsajnálta anyát, hát hozzátette, itt reggeltől estig a jó levegőn úgy elfárad majd, hogy nem kell elringatni. Anya lassan megnyugodott, az ebédről meg az utazásról kezdtek beszélgetni, a gyerekek egymást rugdalták az asztal alatt, szürcsölve ették a levest, és nagyokat vihogtak, ha az orrukra felcsapódott a tészta. Aliz pedig mélyen a tányér fölé hajolt, s egy darabig még küszködött a sűrűvel, de aztán minden akarata ellenére egyszer csak potty, potty, könnyecseppek hulltak a levesbe, s nem tudta, hogy állítsa el őket. A búcsúzás szörnyű volt, Aliz véresre harapta a száját, nehogy elsírja magát, anyja meg vidám akart lenni, de egyáltalán nem sikerült neki. Na, kiáltott rájuk Dénes bácsi, elég legyen, egy hétről van szó, nem egy életről, aztán anyára kiáltott, üljön már fel a motorra, mert lekésik a buszt. Aliz ott állt a kapuban, és addig integetett, amíg csak látta őket, aztán titokban sírt egyet, majd letörölgette az arcát, és indult befelé. Ki fogom bírni, szorította ököllbe a kezét, kibírom és kész, parancsolta, miközben nagy ívben kikerülte a kutyákat, pedig azok rá sem hederítettek, horkolva aludtak az árnyékban.

Amíg Dénes bácsi vissza nem érkezett, Aliz nem tudta, mit csináljon. Beszélgetni senkivel nem tudott, Marcsa néni a konyhában csörömpölt az edényekkel, a gyerekek meg egy pillanat alatt eltűntek. Csak úgy nem mert elindulni semerre, hátha valami olyat csinál, amit nem szabad, leült hát az alagút elé egy nagy kőre, és várt. Egyszer kétszer megjelent Marcsa néni, ilyenkor mindig mondott neki valamit, még nevetett is hozzá, de Aliz nem tudta kitalálni, mit is mondhat. Végül talált egy botot, s azzal rajzolgatott a porba mindenfélét, mert rajzolni nagyon szeretett. Valahonnan, talán a kertből gyerekzsivaj hallatszott, biztos jót játszanak, gondolta, de egyáltalán nem vágyott közejük. Dénes bácsi csak nagyon sokára jött meg. Te jó ég, kiáltotta már a motorról, csak nem itt kuporogsz azóta? Hol vannak azok a komisz kölykök, na, várj csak, mindjárt megkeressük őket, vagy inkább megmutassam neked a kastélyt? Aliz hevesen bólogatott, igen, hogyne, inkább azt, a kastélyt szívesen megnézné. Na, gyere akkor, fogta meg a kezét Dénes bácsi, beszélünk Marcsa nénédhez, aztán már megyünk is. Aliz nem ment be a konyhába, kint állt a folyosón, és várta, hogy abbamaradjon a beszélgetés. Marcsa néniből ömlött a szó, Aliz el nem tudta képzelni, miről beszélhet annyit, néha úgy tűnt, mintha veszekedne. Nagybátyja hangját viszont egyáltalán nem hallotta, végül úgy érezte, hogy talán már nincs is ott, hogy kiment a konyhai ajtón, megszökött a sok beszéd elől. Aztán egyszer csak meghallotta a hangját, nem mondott többet egy mondatnál, azt szokásához híven szinte kiabálva, de nem mérgesen, és már jött is, kezében egy jókora kulcsomóval, arca vidám volt, mint mindig, bozontos szemöldöke alól hunyorgott Alizra. Füstölög a házisárkány, intett vissza a konyha felé, majd elcsitul, ne félj. Elindultak a hosszú folyosón a másik hatalmas ajtóhoz. Ahogy Dénes bácsi kinyitotta, fanyar, kesernyés levegő csapódott feléjük. Aliz érezte már ezt a szagot, régiszagnak hívta, a padlásukon lévő nagy pántos ládából áradt mindig ilyen. Érzed?, mondta Dénes bácsi, itt mindent megesz a penész. Egy sötét lépcsőházba léptek, ahonnan az emeletre is lehetett menni, és lefelé a pincébe, s még több ajtót is látott Aliz, amik ki tudja, hová nyíltak. Dénes bácsi kinyitott egy ablakot, és a fény

olyan hirtelen ömlött be rajta, hogy egy pillanatra teljesen elvakította. Amikor megint körülnézett, látta, hogy egy újabb folyosó is nyílik a lépcsőházból, merőlegesen arra, amin idejöttek. A folyosó falán óriási agancsok, vaddisznó- és szarvasfejek sorakoztak, ijesztően hajoltak ki a fejük fölé, máshol kiterjesztett szárnyú sas vagy bagoly meredezett. Látod, az uraság nagy vadász volt, szólalt meg Dénes bácsi, s Aliz összerезzent. Furcsán, idegenül kongott nagybátyja hangja, mintha rég múlt időkből szólna. A folyosóról szobák nyíltak, de nem nyitottak be egyikbe sem. Üres mind, ezt a kastélyt csak az nem rabolta meg, aki nem akarta, egy szobányi bútor maradt, az fönt van, mutatott a fejük fölé Dénes bácsi. A folyosó végén egy újabb lépcsőház volt, s innen is indult egy folyosó. Aliz rájött, hogy most körbejárják belülről a kastélyt, már visszafelé mentek egy valamivel kellemesebb úton, itt nem voltak kitömött állatok, hanem képek lógtak a falon, régi, sötét képek. A folyosó körbefutja az épületet, magyarázta Dénes bácsi, ablakai kifelé néznek, legalábbis a földszinten, az emeleten éppen fordítva van. Lent a cselédek laktak, mindenki, aki a kastélyhoz tartozott, illetve itt voltak a vendégszobák. A következő lépcsőház után ismét kanyarodni kellett, Dénes bácsi minden fordulóban nyitott egy ablakot, a fényben sűrűn szitáltak a porszemek, ezüstösen csillogtak a hosszú, ide-oda himbálódzó pókfonalak, lépteiket visszaverték a falak, s Aliz egyre inkább elvarázsolódott. Egyáltalán nem csodálkozott volna, ha kinyílik valamelyik szoba ajtaja, s megjelenik egy régen volt ember. Mindjárt odaérünk az iskolához, most persze hátulról, ijesztette meg újból Dénes bácsi erős hangjával, egy utolsó lépcsőház, és ott vagyunk. Valóban, a következő folyosónak már egészen más volt a hangulata. Itt minden ablakot kitérték, régiszagnak nyoma sem volt. Itt a két osztály, nyitott be két terembe a nagybátyja, ebben tanulnak a kicsik, vannak úgy tizenöt, ebben pedig a nagyok, ők kevesebben vannak, mert van, aki felsőben elviszi a városba a gyereket. Én vagyok a felsősökkel, a kicsikhez meg kijár egy kis tanítónő a faluból. Na, mit szólsz, hajolt le Alizhoz, menjünk tovább, vagy elég lesz mára? Megnézném az emeletet, kérte Aliz, az vajon milyen? Hát elég lehangoló, majd meglátod, nem is lehet teljesen körbemenni, mert az egyik lépcsőháznál beszakadt a tető, még a háborúban megrongálódott, és nem törődött vele senki. Tavaly télen aztán a hó beroskasztotta. Az emelet valóban szomorú volt, de nem úgy, ahogy Dénes bácsi gondolta. A szobákban vagy inkább termekben nem volt semmi, a valamikor bizonyára csodaszép tapétákon képek nyomai, s ezek a világos ovális meg négyszögletű foltok nagyon különösen hatottak Alizra. Elszomorították, mint mikor a réten ember vagy állat nyomát őrzi a lesimult fű, az is annyira különös, hogy ott a jel, valaki volt ott, ahol most már nincs senki, és mégis, mintha ott volna, hát ilyet érzett most is, és elszorult a torka ettől az érzéstől. Az egyetlen teremben, a legnagyobbban, ahová a főlépcső is vezetett, fehér huzatokkal letakarva állt néhány bútor. Nem érdekesek, mondta Dénes bácsi, hacsaknem ez a zongora. Nyilván annyira nehéz volt, hogy nem bírták ellopni. Ezt szívesen elfogadnám, persze hangoltatni kéne, ahhoz nem nagyon értek. Sajnos a gyerekeimnek eszük ágában sincs ilyesmivel foglalkozni. Odaállt mellé, felemelte a huzatot, és leütött néhány billentyűt, aztán megpróbált eljátszani valami rövidke dallamot, de annyira hamisan szólt, hogy abbahagyta. Hallom, te tanulsz zongorázni, szólt Alizhoz, pedig anyádat ki lehetett vele üldözni a világból. Milyen érdekes dolgok ezek. Én annál inkább szerettem, mondta ábrándozva, közben kinyitotta a három legnagyobb ablakot, és kinézett a kertbe. A tanárom azt is mondta, hogy nekem zenei pályára kéne mennem, olyan tehetséges vagyok, csak hát annyi minden közbejött, a háború, egyebek. Gyere csak ide, váltott hirtelen, innen nagyon jól látni a kertet, alaposan elvadult,

de még így is szép. Aliz sejteni vélte, hogy miért lett színtelen a nagybátyja hangja. Biztos eszébe jutott, gondolta, milyen szörnyű volt, mikor a háborúban majdnem meghalt tifuszban. Nagyanyó mesélte, hogy akkor hullott ki minden haja. Képzeld el egy húszéves fiút, tiszta kopasz, és tele van sebbel a feje, mondta nagyanyó, persze engem nem érdekelt, fő az, hogy élt, mert az kész csoda volt, hogy hogy maradt életben. És az is lehet, hogy az jutott eszébe, amit szintén nagyanyó mondott, hogy nem illenek össze a feleségével, szóval valami biztos rossz lehet neki. A kert tényleg szép volt, innen csak egy részét látni, magyarázta Dénes bácsi, ahol a domb hajlik lefelé, vele együtt hajlik a kert is, aztán már kaszálók vannak le egészen a faluig. Álltak egy darabig a nyitott ablaknál, a forráság csak úgy dőlt be hozzájuk, pedig nem erről az oldalról sütött a nap. Innen jól lehetett látni a falu háztetőit, a templomtornyot, s hallani lehetett a harangszót. Húha, már vacsoraidő van, kiáltott Dénes bácsi, menni kell, mert kikapunk. Gyere, most már tényleg megkeressük a rosszcsontokat, ott lesznek valahol a kertben. A zsalukat gondosan bezárta, de az ablakokat nyitva hagyta, hadd jöjjön be egy kis meleg, mondta, miközben a hirtelen támadt sötétben kifelé botorkáltak.

A gyerekeket nem lehetett megtalálni. Pedig Dénes bácsi azzal dicsekedett, hogy ismeri az összes rejtékelyüket. Nagy kópék, magyarázta, különösen Janka. Lány létere túlsz hat fiún. Amolyan igazi vadóc. Amikor kicsi volt, beleharapott a postás kezébe, pedig az csak meg akarta simogatni. De téged nagyon várt, nézett Aliz ijedt szemébe, s különben sem csinál már ilyesmit. Csak a bátyjával verekszik, az iskolában ő a kisebb gyerekek pártfogója. Milyen kár, hogy nem tudtok egymással beszélgetni. Janko, az más, ő inkább magának való, az állatokat szereti, most, hogy nagyobb lett, már szívesen dolgozgat is körülöttük. Majdnem térdig érő fűben mászkáltak. Nem jöttek a múlt héten kaszálni, panaszkodott Dénes bácsi, én nem bírok mindent, meg lett beszélve, hogy erre küldenek embert. Aliznak tetszett a nagy fű, otthon is ilyen volt, végre valami, ami ugyanolyan, az illata is, az érintése is. Amikor túljutottak a fává nőtt bukszusbokrokra, mintha kisebb erdőbe értek volna. Vastag törzsű gesztenyék és platánok, s még ki tudja, milyen fák nőttek ott egymás hegyén-hátán, mintha aki ültette őket, nem gondolt volna arra, hogy egyszer meg is nőhetnek. Aztán egyszerre csak ott volt egy tó. Ha Dénes bácsi nem szól, Aliz bele is gyalogol talán. Vízét teljesen benőtték a vizinövények, jöttükre nehéz békák dobták be magukat közéjük, elhúzva így egy pillanatra a tó zöld függönyét. A víz túlsó oldalán egy kis fahíd állt, látszólag értelmetlenül. Annak idején biztos szép lehetett, mondta Dénes bácsi, ám Aliz nem tudott szebbet elképzelni ennél a mostani tónál. Arra gondolt, vajon mennyi ember sétált itt régen, nézték a vizet, álltak a kis hídon, és ennivalót dobáltak a hattyúknak, mert biztos voltak itt hattyúk is meg egyéb madarak. Azt mondják, hogy a grófnak volt egy madárháza is csupa üvegéből, mesélte Dénes bácsi, mintha kitalálta volna, miről gondolkozik, abban annyi volt a különleges madár, hogy csuda. Amikor szétverték, hetekig repdestek a falu felett a legkülönbélebb színes maradak, s időnként akkora rikácsolást csaptak, hogy jaj. Aztán a siheder gyerekek levadászták őket, mások maguktól elpusztultak. Egy hatalmas fehér kakadu volt az egyetlen túlélő, az berepült egy gazda istállójába, ott elfogták, jól tartották. Na mindjárt a réten vagyunk, biztatta Aliz nagybátyja, lehet, hogy a gyerekek lementek már egész a faluig, onnan valók a pajtásaik, hátha elkísérték őket. A réten azonban nem volt senki, a gyenge szellőtől hullámozott a fű, és Aliznak megint eszébe jutott az otthona. Már előre félt az estétől, mert tudta, hogy akkor még elviselhetlenebb anya hiánya. Dénes bácsi egy ideig

kémlelte a vidéket, kiáltott egyet-kettőt, aztán legyintett. Majd hazatalálnak, de akkor majd... morgolódt, aztán elindultak visszafelé.

Vacsorára tényleg előkerültek a gyerekek, ugyanolyan koszosan, mint délben. Dénes bácsi és Marcsa néni felváltva szidták őket, Aliz csak ült a konyhaszéken, s alig mert rájuk nézni. Marcsa néninek csak úgy pergett a nyelve, időnként Aliz felé mutatott, meg-megrázta a gyerekeket, végül elzavarta őket mosakodni. Alizt nagyon megviselte ez az egész, tudta, miatta kaptak ki, félt, hogy majd ezért rá fognak haragudni, ugyanakkor nem értette őket, ő biztos nem csinálna ilyet, ha őhöz jöttek volna. Vacsora után Dénes bácsi beterelt mindenkit a szobába, egy-egy könyvet nyomott a gyerekei kezébe, és ágyba parancsolta őket. Büntetésben vannak, magyarázta Aliznak, úgyhogy ma nincs hancúrozás. Sajnálom, hogy így történt. Megsimogatta, és neki is adott egy könyvet. Van ám itt magyar könyv is, nézd csak, ez az enyém volt, szép mondanak vannak benne. Jó nehéz könyv volt, Aliz alig bírta tartani. A könyv fölött kilesett időnként, hogy szemmel tartsa unokatestvéreit, akik csodák csodájára némán olvastak akkor is, amikor becsukódott apjuk mögött az ajtó. Úgy egy óra elteltével visszajött Dénes bácsi, lerakatta velük a könyvet, jó éjszakát kívánt, és leoltotta a villanyt. Hirtelen olyan sötét lett, amelyet Aliz még sohasem látott. Gondolta, majd megszokja a szeme, aztán csak lát valamit, de tévedett. Hiába meresztgette a szemét, semmit nem látott, még saját magát sem, s ez végképp kétségbe ejtette. Hallotta, hogy a gyerekek sugdolóznak, s arra gondolt, hogy ellene találnak ki valamit, elképzelte, hogy odalopóznak az ágyához, de végül semmi ilyen nem történt, a gyerekek elcsendesedtek, s nemsokára csak egyenletes, mély szuszogásuk hallatszott. Aliz ekkor végre megnyugodott, összetette a kezét, imádkozott, és anélkül, hogy bármire gondolt volna, elaludt. Álmában a kastély régi pompájában ragyogott, szebbnél szebb ruhákban lejtettek teremről teremre a kisasszonyok, valami furcsa táncot jártak, Aliz nem tudta, milyet, s ez a tánc nem akart abbamaradni. Aztán folyosóról folyosóra ment, és benyitott minden szobába, mintha keresett volna valakit, de hiába. Az egyik szobában meglátott egy zongorát, nyitva volt a teteje, és valaki játszott rajta, de hiába nyújtogatta a nyakát, nem láthatta, ki az. Aztán egyszer csak esni kezdett az eső ott bent a szobában, s csak hullt bele a zongorába, mégis, aki játszott, nem hagyta abba. Ahogy innen kikeveredett, tovább kereste azt a valakit, és olyan termekbe is eljutott, ahol sohasem járt. Az egyik ajtónál végül úgy érezte, megvan, itt van, akit keres, és bátran benyitott. A szobában azonban nem volt senki, csak a világos foltok a falon, egy nagy téglalakú, arról tudta, hogy az a szekrény nyoma, aztán mindenféle formák, oválisak, kerek, végül csodálkozva vette észre, hogy az egyik falon egy lánynak a teljes alakja fehérlik. Itt volt hát, csak elment, mondta magában, és végképp megnyugodott, hogy nem kell keresnie tovább.

Arra ébredt, hogy valaki nézi. Résnyire kinyitotta a szemét. Janka állt az ágyánál. Csak állt egyik lábáról a másikra, és őt bámulta. A zsalu résein már fény szűrődött be, de még igen korán lehetett. Aliz örült a fénynek, arra gondolt, hogy túljutott egy éjszakán, és egyáltalán nem félt. Kinyitotta a szemét teljesen, és azt mondta Jankának, szervusz, erre az visszaszaladt az ágyába. Vajon mi baja?, gondolta Aliz, de ahhoz, hogy tovább gondolkozzon, még túl fáradt volt, fejére húzta hát a paplant, és újból elaludt. Amikor megint felébredt, már nem volt senki a szobában, s érezte, hogy elég késő van. Felöltözött, kiment a konyhába, de ott sem talált senkit, csak a reggelijét letakarva az asztalon. Leült, és megevett mindent, pedig nem is volt éhes, de félt, hogy megsértődik Marcsa néni, aztán elindult, hogy megkeresse a nagybátyját, mert csak vele érezte ma-

gát biztonságban. Arra gondolt, meg fogja mondani neki, ne szidják össze miatta a gyerekeket, mert ő tulajdonképpen nem is akar velük játszani, de az is eszébe jutott, hogy ez így nagyon csúnyán hangzana, s azon töprengett, hogyan is mondja el, amit akar. Dénes bácsi azonban nem volt sehol, a motorját se látta, az udvaron viszont idegen emberek dolgoztak, fát fűrészelték, szállt mindenfelé a sárga por. Egy ideig nézelődött, aztán elindult a kert felé. A kavicsos utacskákat benőtte a fű, mégis látni lehetett, merre kanyarognak. Alizt teljesen elbűvölte. Mitha elvarázsolt kertben járnék, gondolta, kedves meséi jutottak eszébe, miközben ide-oda rohangált a magasra nőtt bokrok között. Amikor ezt megunt, továbbment a hatalmas fák közé. Némelyik fának nagyon vastag törzse volt, és a gyökerei előbújtak a földből. Egy ilyen óriás fánál egy padot vett észre, kőből való padot, amit szinte teljesen körülfolyt a borostyán. A pad magas volt, fel kellett rá mászni, számtalan apró rovar szaladt, repült összevissza, amikor Aliz belekapaszkodott a borostyánba. Vajon szoktak-e még ülni ezen a padon, gondolta, és vajon kik ültek itt régen? Innen a kastélyt már nem lehetett látni, csupán körben a fákat és az ágak közül elővillanó kék eget. Aliz királykisasszonnak képzelte magát, aki legalább száz évet aludt itt a padon, s most ébredzik álmából, s azon csodálkozik, milyen lett minden körülötte. Milyen jókat lehetne itt játszani, sóhajtott fel, és leugrott a padról, mert zajt hallott, s nem akarta, hogy itt meglássák. Mintha azzal, hogy itt ül a padon, egyből el is árulná magát, mintha kitalálhatnák belőle, ki is volt ő az imént. Arrafelé ment, amerre a tavacsát sejtette. Egyszerre pár méterre tőle felbukkant Janka, s olyan rémülten nézett rá, hogy Aliznak összerándult a gyomra. Mit néz ez így engem?, ijedt meg, már reggel is, mintha félne tőlem. Amikor utoljára találkoztak, egészen kicsik voltak még, Aliz mégis jól emlékezett, rögtön játszani kezdtek, szaladgáltak a kertben, aztán odaálltak valamelyik málna- vagy ribizlibokor elé, és tömték magukba a piros bogyókat. Aliz még arra is emlékezett, hogy Janka kikente az egész arcát, nem véletlenül, hanem készakarva, és ezen jót nevettek. Most pedig úgy néz rá, mintha valami ijesztőt látna rajta. Janka sarkon fordult, és elfutott, közben egyfolytában kiabált. A többieknek kiabál, gondolta Aliz, biztos rólam valamit, csak tudnám, hogy mit. Nem mert ezek után elmenni a tóig. Lehet, hogy éppen ott vannak, és mind csak így néznének, azt már végképp nem bírnám ki, sirdogált magában. Ebédig ott ült az alagút előtti nagy kövön, Marcsa néni hiába szólongatta, Alizká, Alizká, úgy tett, mintha nem hallaná. Ült, és nézte az embereket, akik egyre izzadtabban fűrészelték a fát. Megállás nélkül dolgoztak, anélkül, hogy egy szót is szóltak volna.

Dénes bácsi nem egyedül érkezett. Egy kislány ült a háta mögött, vörös hajú és szép-lős, mint a pulykatojás. Na, kiabálta már a motorról Dénes bácsi, hoztam neked egy társalkodónőt, magyar lány ez a Rozi, lesz kivel beszélgetned. Rozi nevetett, fülig ért a szája, Aliz látta csorba, összevissza nőtt fogait. Csúnya volt nagyon, de kedvesnek látszott, és Aliz hálás volt nagybátyjának, hogy ezt kitalálta. Rozi is kapott ebédet, akkorákat harapott a kenyérbe, hogy majdnem megfulladt, közben egyszer Jankáékhoz szólt, egyszer Alizhoz. Jobbára persze csak ő beszélt, mégis az egésznek olyan hatása volt, mintha egy igazi beszélgetés folyna négyőjük között. Aliz látta, hogy Marcsa néni hol a saját gyerekeire néz, hol őrá, s hogy Dénes bácsi elégedetten dől hátra. Tanítványom a Rozi, igaz-e, fordult a kislányhoz, másodszor járja már az elsőt, de azért jó lány, paskolta meg az arcát, aztán kiadta a parancsot, hogy menjenek most végre együtt játszani, mert már szót fognak érteni. Úgy is lett. A lányok először ugróiskoláztak, Janko pedig megállás nélkül körözött a biciklivel, gyakran megzavarva ezzel a lányokat. Ilyenkor Janka és Rozi egyszerre nekiestek, aztán Alizra néztek, látja-e, hogy kell ezt csinálni. Rozi fordított szorgalmasan, mintha fizetnék érte, látszott rajta, hogy

szívesen teszi. Biztos nagyon szegény, gondolta Aliz, nyilván már az is jó neki, ha enni kap. Később, amikor Dénes bácsi valamiért elhívta a fiát, babázni kezdtek. Köteleket húztak ki, és azokra lepedőket akasztottak, lett így vagy három szoba, azokat berendezték, és mikor Janko visszajött, ő lett az apa, Janka meg Aliz a gyerekek, Rozi pedig az anya. Janka és Rozi közben gyakran vitatkoztak, sőt veszekedtek, pofákat vágtak egymásra. Hülye ez, mondta ilyenkor Rozi Aliznak, mindent ő tud jobban, olyan erőszakos, és akkora a szája, mindig ezt csinálja mindenkivel, morogta, és kinyújtotta a nyelvét Janka felé. Janka ilyenkor vagy megkergette, vagy ő is nyelvet nyújtott, aztán ezzel el is lett intézve a dolog. Gyorsan múlt az idő, Aliz észre sem vette, már vacsorához hívták őket. Dénes bácsi mosolygott, na, ez kellett csak, hogy tudjatok beszélgetni, kiabálta, most már minden rendben lesz. Aliz is így gondolta, s már teljes biztonságban érezte volna magát, ha időnként nem kapja el Janka furcsa pillantását. Janka azt mondta, olyan vagy, mint egy kép, vetette oda Rozi Aliznak, mikor vacsora után hátrairindultak az állatokhoz. Mint egy kép, csodálkozott Aliz, hát ez meg mit jelent? Tudom én, vontam meg a vállát Rozi, honnét tudjam? Csak így mondta, és mást nem mondott. Lemaradtak egy kicsit a többiektől, Rozi a térdét vizsgálta, mert egy régi sebéből szivárgott a vér, Aliz pedig a kastélyt bámulta, meg a kertet. Szeretett volna újból beszaladni a fák közé, és ráülni arra a padra. Már éppen hívni akarta Rozit, amikor kiabáltak nekik. A tanítóné asszony hív, hogy menjünk, fordított Rozi, biztos valamit segíteni kell. Nézte, merre néz Aliz, aztán azt mondta, szép ez a kastély, de azért nem laknék benne. Miért?, kérdezte Aliz csodálkozva, hiszen érdekesebb dolgot el sem tudott képzelni. Félnék, hajolt hozzá Rozi, félnék, mert van itt egy kísértet, nem tudad? Persze a tanító úr kineveti, de itt a faluban mindenki tudja. A gróf lánya az, volt vagy tizenöt éves, mikor meghalt. Állítólag tiltották valakitől, aztán bánatában meghalt. Bánatában?, kérdezett vissza Aliz, s megborzongott ettől a szótól. Sokszor érezte már, hogy nincs ugyan semmi baja, de annyira szomorú, hogy mindjárt belehal. Egyszer anyának beszélt is erről, de anya azt mondta, ez butaság, ő viszont továbbra is úgy érezte, bármikor belehalhat abba, hogy szomorú, és most tessék, itt a bizonyíték! Bánatában bizony, folytatta Rozi, s csak úgy forgatta a szemét, és utána a szülei boldogtalanok lettek, mindig egymást szidták, végül itt hagyták a kastélyt. És azt mondják, a lány szelleme itt bolyong azóta is a kastélyban meg a kertben a szerelmesek padjánál. A kőpadnál?, kérdezte Aliz, és a szíve majd kiugrott a helyről. Annál, súgta titokzatosan Rozi, s közben egyre jobban belelovalta magát ebbe a kísértethistóriába, annál hát, ott találkozott mindig a szerelmével, azt is mondják, hogy megszóktette az a fiú, de megfogták őket, a lányt bezárták, a fiút meg elkergették valamerre. Aztán ahogy meghalt, csak nem nyughatott, és nem nyughat azóta se. A faluból már sokan látták, ahogy bolyong a szobákban, egyik szobáról a másikra, és hallották is, hogy énekel valami szomorú éneket. Aliz libabőrös lett a történetről, rémülten gondolt az éjszakára, arra a rémületes sötétre, amitől sötétebb a pokol sem lehet. Jankáék tudják, kérdezte vacogva, tudnak erről a... kísértetről vagy miről? Naná, hogy tudnak, felelte Rozi, persze hogy elmondtuk nekik. És nem félnék, firtatta Aliz, nem mondták, hogy félnék? Rozi erre megvonta a vállát. Látod, milyenek, nem lehet náluk tudni, de Janka szerintem fél, a múltkor bevitt egy csomó fokhagymát a szobájába, és az ágya fölé akasztotta. Rozi élvezettel nézte Aliz arcát. Hallottam, súgta, hogy a tanító úr végigvitt a kastélyon, nem láttál semmi, semmi... olyat? Nem, rázta a fejét, semmit, inkább jó volt, érdekes. Arról a különös szomorúságról, ami az üres szobák láttán fogta el, nem akart beszélni. Menjünk most már, mert összeszidnak, nógatta Rozit, aztán futásnak eredt.

Lefekvéskor megkérdezte Dénes bácsit, hogy hívták azt a lányt, aki itt lakott a kastélyban. Mit beszélt neked Rozi, kérdezett vissza nagybátyja, biztos teletömté a fejed a kísértettel, ugye? Aliz bólintott. Hát Johannának hívták, úgy tudom, de ne higgy el semmit ebből az ostobaságból, mérgelődött Dénes bácsi, nehogy félni kezdjél, megígéred? Aliz megint bólintott, nem is tehetett mást, ezek után nem mondhatta el, mennyire fél máris, úgy érezte, csak feldühítené Dénes bácsit. Elköszönt, és azonnal hasra fordult. El akart aludni még lámpaoltás előtt. Csak reggel fogok felébredni, mikor már hasamra süt a nap, parancsolta, és jó szorosra zárta a szemét. Álmában megint a kastélyban járt, egyedül volt teljesen, de nem félt. Minden tereméből nyílt egy másik, az ajtók maguktól pattantak föl előtte, s egyre gyorsabban haladt, szinte már repült végig a termeken. Nem tudott sem jobbra, sem balra nézni, valamiért ez lehetetlen volt, haladni kellett előre, de a termek nem akartak véget érni, míg végül távoli morajlást hallott, s rögtön tudta, ez a tenger, és már azt is tudta, miért kell annyira sietnie. A zúgás egyre erősödött, aztán hirtelen véget értek a termek, az utolsó felnyíló ajtó mögött a tenger végtelen kékje ringott. A víz a lábát nyaldosta, szelid volt nagyon, apró fehér fodrocskákat görgetett, a hangja mégis egyre ijesztebb lett, hogy Aliznak be kellett fognia a fülét. Kiáltani akart, de a hangját is elnyelte a fülsiketítő zúgás. Arra ébredt, hogy a valóságban is zúg, dübörög minden. Nagy nehezen rájött, hogy vihar van, az ég dörög szinte megállás nélkül. Akkorákat villámlott, hogy egy időre teljes fehérségbe borította a szobát. Felült az ágyban, a szíve hevesen kalimpált, és érezte, hogy akármennyire fél, ki kell mennie, mert azonnal bepisil. Egy következő villám fényénél kifutott a szobából. A folyosón villanyt gyújtott, és azon imádkozott, hogy el ne aludjon, míg nem végez, ugyanis a lámpa csak pislákolva égett. Csak vihar van, semmi baj, nyugtatta magát, és már inalt is vissza a szobába. Ott bent nem akart villanyt gyújtani, ezért megállt az ajtónál, várta a következő villámot, aminek a fényénél majd odatalálhat az ágyához. Jankáék bezzeg alusznak, mint a bunda, gondolta, és már szökkent is, mert a szobát óriási fényesség borította el. A csattanó dörgés szinte együtt érkezett a villámmal, s ezzel egy időben valaki iszonyúan visítani kezdett. Aliz behupant az ágyba, fejére rántotta a takarót, és remegett minden porcikája. A visitás nem maradt abba, felismerte, hogy Janka az, aztán már nemcsak visitott, hanem összevissza kiabált, óbégatott. Mi lesz most?, rémüldözött Aliz, és remélte, hogy Dénes bácsiék is meghallják, és bejönnek. Be is jöttek, noha sokkal később, mint várható lett volna, villanyt gyújtottak, és odaszaladtak mind a ketten Jankához. Aliz a takaró alól leselkedett, látta, hogy csitítgatják, ölelgetik Jankát, ettől aztán a szíve majd megszakadt, úgy vágyott anya után, milyen jó lenne most hozzábújni, megölelni őt. Nagy sokára Janka megnyugodott, ekkor Dénes bácsi odament Alizhoz, és megkérdezte, volt-e kint a vécén. Aztán megint Jankához szólt valamit, utána Marcsa néniel együtt megkönnyebbülten nevettek. Tudod, mondta végül Dénes bácsi, Janka, mikor felébredt, meglátott téged a villámfényénél, s azt hitte, kísértetet lát. Mondtam, hogy ne foglalkozzatok ilyen butaságokkal, de majd adok én holnap annak a Rozinak, ne félj! Megsimogatták mindketten, Marcsa néni meg is puszilta. Aludjatok, mondta Dénes bácsi, aztán eloltották a villanyt, és kimentek a szobából. Aliz azonban nem mert aludni. Csak meresztgette a szemét a sötétbe, hallgatózott, és mindenfélét gondolt. Érezte, hogy Janka sem alszik, hogy ő is ugyanígy figyel most, és nagyon sajnálta, hogy ennyire megjéjdt. A vihar gyorsan távolodott, már egyre ritkábban villantak fel a fények, és egyre nehezebb volt nyitva tartania a szemét. Jó lett volna már aludni, de megfogadta, hogy addig nem alszik el, amíg meg nem virrad.

A reggel tele volt vihar utáni illatokkal. Aliz nagyon szerette az ilyen illatokat, a vizes lombok, a nedves fű, az ázott föld szagát, még ki sem nyitotta a szemét, máris érezte, bekúsztak hozzá a nyitott ablakon át, s megint az otthont juttatták eszébe. Már csak négy éjszaka, gondolta, és ha ezt a mostanit túléltem, rosszabb már nem nagyon lehet. Rozi már kint volt az udvaron, de egyáltalán nem volt jókedve. Kikaptam miattatok, mondta durcásan, megmondta a tanító úr, többet nem is beszélhetek a kísértetről, mert különben nagy baj lesz. Sokáig hallgattak. Aliz nem tudta mivel megvigasztalni, Janka meg úgy látszik nem is akarta. Azzal lett vége ennek a nagy csendességnek, hogy megjelent Janko, aki az egész éjszakát átaludta, rohángálni kezdett a legnagyobb tócsában, és rugdosta a lányokra a vizet. A lányok visongani kezdtek, aztán ők is berohantak a pocsolóba. Milyen meleg, kiáltozott Rozi, tisztára meleg, érzed, mondta Aliznak, és futkározott egyik pocsolóából a másikba. Később más gyerekek is jöttek, főleg fiúk, de két lány is, akkor labdázni kezdtek, ez el is tartott délig. Aliz észrevette, hogy Janka mindig elkapja róla a szemét, ha csak teheti, nem neki dobja a labdát, és ha mond is valamit, nem néz oda, amíg Rozi lefordítja. Biztosan az éjszaka miatt, gondolta Aliz, jó lett volna valahogy megbeszélni vele, de Rozit nem akarta beavatni. Ebédnél ugyanez volt a helyzet, Janka föl sem nézett a tányérjából, úgy evett. Ebéd után nem is akart kimenni játszani, akkor megmérték a lázát. Azt mondja Marcsa nénéd, hogy el kéne vinni orvoshoz, mondta Dénes bácsi. Láza ugyan nincs, de nagyon el-esettnek látszik. Bemegyünk a városba, a faluba csak hetente egyszer jön orvos. Estére biztos megjövünk, addig elszedtek Jankóval meg Rozival, rendben? Aliz nagyon sajnálta Jankát, és így, hogy egyedül maradtak, már nem bírta ki, hogy ne mesélje el Rozinak, mi történt. Na jó, sóhajtott Rozi megkönnyebbülten, én meg azt hittem, hogy tényleg miattam van az egész. Mit tudsz még arról a lányról, kérdezte Aliz, de Rozi csak a fejét rázta. Mondtam, nem beszélhetek róla, a tanító úr megparancsolta. Aliz sarkon fordult, és szaladt a kert felé. Biztos nem is tudsz semmit, kiáltotta vissza, és eltűnt a bukszusok között.

Rozi a padnál talált rá. Egy ideig csak álldogált előtte, aztán felmászott mellé. Hát, mondta titokzatosan, még annyit tudok, amit a cigánysoron beszélnek régóta. Szétnézett, mintha attól kéne tartani, hogy kihallgatja őket valaki. Egészen közel hajolt, úgy suttogott, meleg lehelete Aliz nyakát érte. Él a cigánysoron egy vénasszony, olyan öreg, van százéves is vagy még több. Van, aki boszorkánynak mondja, de nagyanyám szerint soha senkinek nem ártott, inkább csak jósolni szokott meg gyógyítgatni. Szóval ő mindent megjósolt jó előre, azt mondják. Hogy meg fog halni az a kisasszony, szét fognak menni a grófék, még azt is látta, hogy a kastélyt széthordják, megrabolják. A tanító úrék jövetelét is megjósolta, meg hogy iskola lesz itt, persze nem így szó szerint, hanem a maga módján, körülményesen, utólag fogta fel mindenki, mi értelme volt annak, amit mondott. No és ő jósolta meg azt is, hogy az a lány vissza fog térni ide, de nem mint kísértet, hanem mint hús-vér valóság. Visszatér, s valakit elvisz magával. Hát ezt tudom, fűjt egy nagyot Rozi, és diadalmasan nézett Alizra. Visszatér, de hogy, minek, kapkodott a szavakhoz Aliz, Rozi pedig felhúzta a vállát. Mit tudom én, azt már végképp nem tudom. Elmesélted ezt Jankának?, kérdezte Aliz. El hát, vagyis nemcsak tőlem tudta ő ezt, beszélnek a gyerekek meg az öregek is. Nem titok ez, vonogatta a vállát Rozi, ezt mindenki tudhatja. Juji, visitott fel hirtelen, belém mászott valami bogár! Felpattant a padra, majd leugrott, s ott ugrált fél lábón, Aliz meg az ijedségtől alig kapott levegőt. Szóval itt találkoztak mindig, ezen a padon, mondta, mikor újból lélegzethez jutott. Itt, ujjongott Rozi, bizony itt, egyszer régen a faluból kilopóz-

tak ide éjjel, és látták, hogy itt járnak-kelnek, világított a ruhájuk, mint a holdsugár. Milyen lehetett az a lány szerinted, ábrándozott Aliz, hosszú szőke hajú, hófehér vagy inkább rózsaszín ruhában? Ó, igen, folytatta Rozi, rózsaszínben, és nagy kék szemmel. Biztosan csodaszép lány lehetett, szép és okos. Sokáig beszéltek a lányról, és minél többet beszéltek róla, annál inkább el tudták képzelni. Annyira belemerültek a képzelődésbe, hogy észre sem vették Jankót, aki a pad mögé került, s hirtelen egy nagyot kiáltott. Rozi azonnal kergetni kezdte, Aliz pedig zakatoló szívére szorítva kezét visszament az udvarra. Aztán már csak ténferegtek ide-oda, nem találták a helyüket. Aliz egyre jobban izgult, mi lehet vajon Jankával, s ahogy múlt az idő, még az is megfordult a fejében, hogy mi lesz, ha valamiért nem jönnek vissza, hogyan fognak ők ketten a kastélyban éjszakázni? Rozi is izgatott volt, ezért kimentek az útra, addig mentek, míg el nem láttak egészen a faluig. A falu mögött, föl a hegynek kanyargott egy szerpentin, sűrű csíkja hol felbukkant, hol eltűnt a fák között. Rozi szerint arról kell érkezniük Dénes bácsiéknek. Különbösen hamarabb fogjuk hallani őket, mint látni, mondta, aztán már csak hallgattak, tépdesték a selymes fűszálakat, és bámulták a sűrű csíkot a falu mögött.

Nagyon sokáig kellett várni, legalábbis Aliz így érezte. Ahogy néha meg-megcsapta egy hűvösebb legyintés azokból a fuvallatokból, melyek már az éjszakát hozzák, úgy lett egyre kétségbeesettebb. A szeme káprázott az erőltetéstől, s ha egyedül van, biztos elsírta volna magát. Végre, kiáltott fel egyszer csak Rozi, jönnek már, hallom. Aliznak várnia kellett egy kicsit, aztán ő is meghallott egy vékonyka hangot, valami távoli zümmögést. Ez bármi lehet, legyintett, de Rozi állította, hogy ez csak Dénes bácsi motorja lehet, ő megismeri ezer közül is a hangját, és neki lett igaza. Nemsokára fel is bukkant a legfelső sűrű csík, s az egyik kő leesett Aliz szívéről. A másik pedig akkor, amikor Dénes bácsiék befordultak az udvarba, s Janka épkézláb kiugrott az oldalkocsiból. Arca tiszta maszat volt, kezében egy ragacsos zacskót és egy babát szorongatott, a szája fülig ért, nyoma sem volt rajta semmilyen betegségnek. Minden rendben, mondta Dénes bácsi, az orvos szerint az éjszakai ijedségtől volt még rosszul délelőtt is. Kapott egy injekciót meg pár fájdalomdíjat, mutatott a kislány kezében lévő dolgokra, és már el is van felejtve, ugye, fordult Jankához, neki is elismételte mindezt, aztán bement a házba Marcsa néni után. Nemsokára vacsora, ne menjetek el messzire, szólott vissza, inkább kerítsétek elő Jankót is, biztosan elcsavargott. A kislányok azonban csak álltak lecövekelve. Nagy sokára Janka mozdult meg, odakínálta nekik a ragacsos zacskót, először Rozinak, aztán Aliznak. Aliz vett belőle illedelmesen, meg is köszönte, de látta, hogy Janka továbbra sem néz rá, elnéz valamerre a feje fölött. Mi ez?, kérdezte, mert soha életében nem látott még ilyesmit. Törökméz, mondta Rozi, finom édes, csak rátapad a fogadra. A babát is megnézhatték, szőke ragasztott haja volt, kék pöttyös kartonruhája, s ha ledöntötték, behunyta a szemét. Alvóbabá, jajdult fel irigyen Rozi, egy vagyona kerülhetett. Döntögették a babát, kézzől kézre adták, aztán valahonnan előkerült Janko is, és mehettek vacsorázni. Vacsora közben Dénes bácsi azt mondta nevetve Aliznak, megvan már, mi a baja Jankának. Azt állítja, hogy látott téged egy képen, bent a kastélyban. Tudod, azon a folyosón, ahol azok a nagy, sötét képek vannak a falon. Na majd holnap megnézzük, mire gondol ez a lány. Aliz nagyon furcsán érezte magát. Mondom, hogy azt mondta, olyan vagy, mint egy kép, sugdosta Rozi, mikor kifelé mentek az állatokhoz, hát erről beszélt akkor, magyarázta, de Aliz nem hallgatott rá. Egyre az járt a fejében, vajon miért fél tőle Janka, miért nem mer már ránézni sem.

Az állatokat a gyerekek etették. Volt vagy száz tyúk, pár kacska, disznó és egy tehén. Fejni minden este a faluból jöttek, mert Marcsa néni nem volt hajlandó megtanulni. Mire odaértek, már ott ült a tehén mellett egy apró fekete néni, olyan, mint egy madár, jutott eszébe Aliznak. Mindnyájan odaálltak, s nézték, mert a fejést jó volt nézni. Amikor a néni készen lett, feltápászkodott, nagyokat nyögött, nyújtózott, és jól megnézte mindnyájukat. Végül Alizon állt meg a tekintete. Nézte, nézte, aztán feljajdult, keresztet vetett, és csak úgy dőlt belőle a szó. Mi van, mit mond, rángatta Rozit Aliz, mondd már, mi a baja? Azt mondja, olyan vagy, mint a grófkisasszony, a Johanna, rebegte halálra váltan Rozi, azt mondja, megjósolták, hogy vissza fog jönni, és meg is lett. Aliz hirtelen olyan gyengének érezte magát, hogy meg kellett kapaszkodnia Roziban. Ez egy marhaság, mondta, mi van abban, ha hasonlítok rá, mondd csak meg neki, szorongatta a lányt. Rozi mondott is valamit, de az öregasszony lehurrogtá. Te nem hasonlítasz, hanem pontosan olyan vagy, fordított Rozi, azt mondja, hiába volt nagyon régen, úgy emlékszik, mintha tegnap lett volna, hogy ők mint kisgyerekek együtt játszottak, és nagyon szerette a kisasszonyt. Az anyjával együtt itt lakott a kastélyban. Szóval azt hajtogatja, emlékszik jól mindenre. Addigra az öregasszony már előtte állt, folytak a könnyek barázdás arcán, bütykös kezével a fejét ütögette, s Alizhoz beszélt. Minden ott van a fejében, minden, azt mondja, magyarázta Rozi, és hátrább húzódott. Aliz ijedten kapott utána, lehet, hogy örült szegény, vacogta, és ő is hátrálni akart. Az öregasszony azonban elkapta a kezét, és csókolgatni kezdte. Ekkor Janka, aki eddig csak szótlánul állt, kiáltott valamit, és kiszaladt az istállóból. Mire Dénes bácsi bejött, már Aliz is sírt, és Rozival összekapaszkodva állt, Janko a téhénen babrált valamit, igyekezett úgy tenni, mintha egyáltalán nem érdekelné semmi, a néni pedig roskadtan ült a fejőszéken, s egyfolytában beszélt, motyogott csak úgy maga elé. Dénes bácsi először vele próbált beszélni. Megrázta egy kissé a vállát, talán össze is szidta, talán csak ráparancsolt, hogy térjen már magához. Amikor végighallgatta, bosszúsan fordult Alizhoz. Bolond egy vénasszony, annyi szent, mondta, de ne félj tőle. Összevissza beszél, ilyenek ezek mind a faluban, tudatlanul, babonásan élnek. Nekik aztán nincs fejlődés, nincs új világ, nincs semmi. Azt hiszik el, amit az a vén vajákos cigányasszony mond. Taníthatom én itt az unokáikat, akár fejre is állhatok, mégis az számít, otthon mit látott, hallott. No, menjünk befelé, már késő van. Kiterelte a gyerekeket az istállóból, és odakiáltott valamit Jankának, aki kétségbeesve állt az ajtóban. Aliz visszanézett, látta, hogy az öregasszony még mindig ott ül, mint aki soha többet nem mozdul innen, most, hogy megtalálta régi gazdasszonykáját, itt marad ő is örökre.

Az ágyban hosszan imádkozott. Mivel nem igazán tudta, mit is szeretne, azt kérte, legyen minden jól, hogy Janka nyugodjon meg, s hogy minél gyorsabban elteljen a hátralévő idő. A szobában félhomály volt. Janka nem akar sötétben aludni, magyarázta Dénes bácsi, mikor meggyújtotta a kis éjjeli lámpát, s körbebátyázta valami vastag kartonpapírral. Holnap megnézzük azt a képet a folyosón, megígértem Jankának, mondta, aztán felsóhajtott. Hú, mekkora badarság ez az egész, te jó ég, jajdult fel, és becsukta az ajtót. A félhomályban, ima közben folyton Jankát nézte, de a kislány rögtön a falnak fordult, s úgy tett, mintha aludna, s lehet, hogy valóban aludt is, Aliz mégis gyanakodott, hogy őt figyel. Egy darabig még őrködött, de aztán nem bírta tovább ébren. Álmában megint a kastélyban bolyongott. Most rengeteg ember volt a szobákban, s úgy tűnt, hogy mindnyájan várnak valakire. Egyszer csak meglátta Jankát, s megörült neki nagyon, mert úgy érezte, ők összetartoznak, nagyon jó barátok. Ám amikor Janka is észerevette őt, rémület ült ki az arcára, s futni kezdett. Aliz utánafutott, s ettől

kezdve csak ebből a kergetőzésből állt az álom, s az volt benne a szörnyű, hogy magát egyre gonoszabbnak érezte. Kifutottak a kertbe, elszaladtak a kőpad mellett, s Aliz torkaszakadtából kiabált, hogy álljon meg Janka, nem akarja bántani. A következő pillanatban pedig az a szörnyűség történt, hogy Janka beleszaladt a kis zöld tóba, s szinte azonnal elmerült, Aliz pedig ott állt a tó partján, s tátott szájjal ordított, anélkül, hogy hang jött volna ki a torkán.

Amikor felébredt, már magasan járt a nap, s megint egyedül volt a szobában. Már csak hármat kell aludni, jutott rögtön eszébe, s ettől egy kicsit jobb kedve lett. A reggelit ismét egyedül kellett elfogyasztania, Marcsa néni ugyan ott tett-vett a konyhában, de még csak rá sem nézett, láthatóan igen rossz kedve volt. Reggeli után kiment az udvarra, s mivel senkit nem látott, lekuporodott kedvenc kővére, és várt. Úgy volt, ahogy gondolta, Dénes bácsi bement a faluba Roziért, nemsokára már hallotta is a motor zúgását. Janka is vele ment, s most, hogy megérkeztek, Aliznak úgy tűnt, mintha a két kislány ellene szövetkezett volna. Most először érezte, hogy Rozi Janka oldalán áll, hogy úgy néz rá ő is, mintha félni kellene tőle, mintha tett volna bármit is azon kívül, hogy hasonlít egy lányra, aki belehalt egyszer régen a bánatba ebben a kastélyban. Na, gyerekek, mondta Dénes bácsi, megnézzük azt a képet, mennyire hasonlít. Úgy vonultak a folyosón, mint valami gyászmenet. Aliz hátul kullogott, és dühösen nézte a két kislány hátát. Szerette volna megrázní őket, rájuk kiáltani, hogy most mi van, vagy könyörögni Jankának, hagyja már abba, és mondja meg, mitől fél, de végül semmit sem tett, csak ment utánuk. A poros trófeák még ijesztőbbnek látszottak, mint a múltkor, s ahogy közeledtek, úgy nőtt az izgalom a gyomrában. Haragudott nagybátyjára is, mert mintha teljesen elfelejtkezett volna róla, és már egyáltalán nem szerette ezt a kastélyt sem, vágyott elmenni innen minél hamarabb. A másik folyosón Janka ment elől, rohant a képek alatt, végül az egyiknél megállt, és visszanézett rájuk. Tekintetében szemrehányás volt, no, ugye, megmondtam, olvasta róla Aliz. Dénes bácsi felkiáltott, a nemjóját, és Rozi csak állt tátott szájjal, hol Alizra, hol a képre nézett, és akkor Aliz is meglátta magát a képen, egy kék ruhás kislányt napernyővel a kezében, aki semmi kétség, ő volt, a megszólalásig ő. A kép sötét volt, de Aliz felismerte, hogy a kislány a kőpadnál áll, látta, hogy a borostyán már akkor is ugyanúgy befutotta a padot, mint most, csupán a körülötte álló fák voltak még jóval fiatalabbak, így egy kicsi részt látni hagytak a kastélyból is a kép jobb felső sarkában. Nahát, Alizkám, ilyet még nem pipáltam, mondta nagy sokára Dénes bácsi, tényleg, mintha rólad készült volna ez a festmény. De én nem vagyok az a lány, sírta el magát Aliz, és kétségbeesve nézett rájuk. Nem hát, vigasztalta nagybátyja, erről szó nincs. Vannak ilyen véletlenek, az a vénasszony csak beszél a bolondokat, azzal nem kell törődni. Ne félj, most már Janka is megnyugszik, meglátod. Odafordult a lányához, és hosszan magyarázott neki. Janka néhányszor lopva Alizra nézett, de mindig gyorsan elkapta a tekintetét. Pavla néni már az egész falut telekürtölte, szólalt meg végre Rozi, elmondta mindenkinek, hogy visszajött a grófkisasszony, ahogy mondvá volt. Te ezt elhiszed?, kérdezte Aliz. Én nem tudom, mit higgyek, mondta kicsit durcásan Rozi, mindenki mást mond. Nem, nem hiszem el, talán nem. De Janka elhiszi, ugye?, faggatta tovább Aliz. Ő elhiszi. Nagyon tud hinni az ilyesmiben. Attól fél, hogy őt fogod elvinni, vagyis hát nem te, hanem az a Johanna. De hát hogyan vinném el, jajdult fel Aliz, hogyan? Én nem tudom, ő azt mondja, úgy, hogy meg fog halni. Azt mondja, úgysis mindig ilyeneket szokott álmodni, hogy halál meg ilyesmi. Azt mondja, a grófkisasszonnyal is álmodott már, vagyis veled, hogy üldözted őt, és ő félt rettenetesen. Nem tudom, ő mondja,

ismételgette Rozi, lehet, hogy tényleg beteg, nem tudom. Menjünk most már, szölon-gatta őket Dénes bácsi, megnéztük, megnyugodtunk, menjünk, mert más dolgom is van. Ugyan ki nyugodott itt meg, gondolta Aliz, miközben Janka sápadt arcát, riadt szemét nézte. Játsszatok, adta ki a parancsot nagybátyja az udvaron, aztán odaszóli-totta magához Jankót, s eltűnt vele a ház mögött. Hiába volt a parancs, a lányok nem tudtak játszani. Ültek egymástól nem messze a porban, és bottal firkáltak mindenfélét. Rozi időnként megpróbált hol egyikükkel, hol másikkal beszélgetni, de hallgatás volt a válasz, ezért végül már nem is próbálkozott. Aliz úgy érezte, végképp elromlott valami, s el sem tudta képzelni, mit csinál itt még három napig. Hosszú, unalmas napoknak és sötét, félelmetes éjszakáknak nézett elébe.

De nem így lett. Alig telt el félóra ebben az ijesztő csendben, és a kutyák ugatni kezdtek, egyre dühödtebben, jelezték, hogy valaki idegen közeledik. Egy asszony jön, meg egy ember, szaladt vissza Rozi a kaputól, és Aliz szíve hevesen verni kezdett. Biztos volt benne, hogy anyáék lesznek, annyira biztos, mint még semmiben, ennek egyszerűen így kellett lennie. Drága életem, ölelte magához anya, annyira hiányoztál, hogy nem bírtam ki tovább. Összevissza álmodtam minden butaságot, tegnap este aztán mondtam apának, el kell jönnünk, akármi lesz is. Jól vagy, minden rendben, tolt a magától anya, és jól megnézte, de Aliz visszaborult a vállára, s csak szorította magához, közben nyelte vissza a könnyeit, nem akarta, hogy anya sírni lássa. A nagy kutyaugatásra előjött Dénes bácsi is, s ettől kezdve minden úgy ment, ahogy ilyenkor szokott. Majd otthon elmesélsz mindent, drágám, súgta anya Aliz fülébe, aztán beszaladt Marcsa nénihez. Apa Dénes bácsival ült le borozgatni az árnyékba, Rozi pedig felvett egy szép lapos kavicsot, és rábeszélte a lányokat egy ugróiskolára. Aliz szívesen játszott, úgy érezte, megmenekült, s ettől végtelenül boldognak érezte magát. Lassan Janka is nyugodtabb lett, biztos örül, hogy elmegyek, gondolta Aliz. Az ebédnél Dénes bácsi nevetve mesélte a kísértethistóriát, néha Marcsa néni is hozzátett valamit mosolyogva, Janko a lányokat rugdosta az asztal alatt, Janka szégyenlősen lesütötte a szemét, s még el is pirult időnként, pedig nem is tudta, hol tart éppen az apja a történetben. Apa jót nevetett, anya pedig azt mondogatta, jól érzem én, hogy el kell jönni, és részvételt nézett a lányokra. A kép azonban tényleg fantasztikus, fejezte be Dénes bácsi, azt meg kell néznetek, mert teljesen olyan, mint Aliz. Ejtőzünk egyet, aztán megmutatom a kastélyt is, érdemes szétnézni.

A délután azzal telt, hogy anyáék megnézték a kastélyt. Mindenki felkerekedett, mintha kirándulni indulnának, és ez egészen más séta volt, mint mikor Aliz először járt a kastélyban. A felnőttek nevetgéltek, hangoskodtak, a gyerekek pedig rohángáltak a hosszú folyosókon, kinyitogatták a termeket, beálltak az üres helyiségek közepére, és mindenfélét kiáltoztak, s élvezték, ha a falak visszadobtak néhány hangot, szótagot. Amikor a képhez értek, s Aliz is újból láthatta, nem volt az tévedés, a kép tényleg mintha őt ábrázolná, s anya és apa is csak azt mondogatták, nahát, nahát, ez is inkább olyan vidám, könnyű dolog volt, mintha azzal, hogy anyáék megérkeztek, valami láthatatlan rém, ami addig ott terpeszkedett közöttük, egyszerűen eltakarodott volna. Komolyan mondom, ha nem félnék, hogy számon kérik rajtam, odaadnám nektek ezt a képet, mondta Dénes bácsi. Ha egyszer is lesz rá mód, ne féljetek, meg is szerzem, ígérte, és anyáék azt felelték, az bizony jó lenne, de Aliz nem akarta a képet, egyáltalán nem akart semmi emléket erről a három napról. Este, amikor anyához bűjt, megfogadta, hogy soha többé nem akar idejönni. Az éjszakát végre átaludta, álom nélküli mély alvással, s nyilván ezért nagyon korán ébredt. Anyáék még aludtak. Aliz

felöltözött, és lábujjhegyen kiosont a szobából. Hallotta, hogy Marcsa néni a konyhában csörömpöl, de nem volt kedve reggelizni. Most, hogy itt volt anya, már meg merte tenni, hogy ne egyen. Kísietett, s futott a kertbe. Úgy érezte, a padhoz még egyszer, utoljára el kell mennie. A hajnali harmat még nem száradt fel, térdig vizes lett a lába, mire odaért. Apró rovarok rebbentek fel, amikor végigsimított a borostyánon. Aliz szeretett elbúcsúzni a dolgoktól, szerette azt mondani, szervusz, hegy, szervusz, asztal, isten veled, ház. Sokáig nézte a padot, leguggolt, alá is nézett, végül talált egy darab követ. Rögtön látszott, hogy a padból egy kicsiny darab. Hosszas keresgélés után még a helyét is megtalálta, egy kis repedés mentén pattanhatott le, ki tudja, mitől. Ahogy Aliz a kezé fogta ezt a kis kődarabot, tudta, hogy ezért jött ide, épp ezért a kődarabért. Megszagolta, és érezte rajta a kert szagát. Zsebébe tette, aztán felkapaszkodott a padra. Nézelődött, lóbálta a lábát, és nem gondolt semmire.

Mire visszaért a kertből, anyáék már reggeliztek, Marcsa néni pedig húst sütött nekik az útra, anya hiába mondta, hogy nem kell. A búcsúzás gyors volt és vidám. Janka is adott puszit, de elnézett Aliz feje fölött. Na, mikor jössz legközelebb ebbe a kísértetkastélyba, viccelődött Dénes bácsi, és a felnőttek mindnyájan nevettek. Apa elindult előre, anya és Aliz a motorra ültek, ölükben a csomagokkal. Marcsa néni és a két gyerek a kapuig kísérte őket, anya fél kézzel integetett, Aliz is megfordult még utoljára, és látta, hogy Janka nem int vissza. A busz már bent állt a kis téren a falu közepén, mire odaértek. A tér teljesen néptelen volt. Nézd csak, ki van itt, kiáltott Dénes bácsi, mi meg egészen megfélekedtünk róla. Rozi ott állt a busz orránál, sebes lábát vakargatta, és zavarban volt nagyon. Aliz odafutott hozzá, megölelte, megcsókolta, Rozi pedig inkább csak állta a búcsúzkodást. Amikor kikanyarodtak a térről, Aliz a busz hátsó ablakából integetett Rozinak és Dénes bácsinak. Az utolsó, amit még látott a maszatos üvegen át, hogy néhány ember, férfiak, nők, gyerekek vegyesen körbeállják Dénes bácsit, és némán néznek a busz után. Aliz odafészkelte magát anya és apa közé, megmarkolta a követ a zsebében, és behunyta a szemét. Tudta, ha nem akar rosszul lenni a kanyargós úton, jobb lesz, ha elalszik. Nézd csak, mondta apa a serpentin tetején, nézd csak, innen egész jól látni a kastélyt. Hagyd, már elaludt, szólt rá anya, látszik, hogy kimertült szegény. Aliz nem tudott aludni, de úgy érezte; nem szabad kinyitnia a szemét. Azt szerette volna, ha egészen addig csukva marad, amíg otthon be nem lépnek az ajtón. Azt szerette volna, hogy olyan legyen ez a pár nap, mint egy álom, ami egyre jobban halványul, aztán végképp szétfoszlik, mint apró felhő az égen. Szerette volna elfelejteni.

Pár hónap telt el, és Dénes bácsitól levél érkezett az új címükkel. El kellett költöznünk, olvasta anya, mert Janka nem jött helyre. Állandóan félt a kastélyban, később már a parkban is. Aztán a faluban is mindenfélét beszéltek, egymást hergelték az emberek. Egyébként még szerencse, hogy eljöttünk, mert a tető egy másik helyen is beomlott, és én hiába szoltam, nem törődött ott senki semmivel. Azt írja még, mondta anya, miközben eltette a levelet, hogy reméli, meglátogatjuk az új otthonukban is. Téged külön is üdvözöl, nézett Alizra, s Janka is. Ezen az éjjelen Aliz ismét álmodott a kastéllyal. A parkban járt, sokáig, nagyon sokáig kereste a padot, de nem találta. Végül egy helyen megállt, lenézett a lába elé, s látta, hogy a föld megmozdul, s hamarosan a pad emelkedett ki a föld alól. Aliz elképedve nézte, aztán meg akarta érinteni, de nem tehette, mert a pad hirtelen repedezni kezdett, kisebb-nagyobb darabok hulltak le róla, Aliz felismerte azt a követ is, amit felvett annak idején. Felismerte, és most is felemelte a földről, és igen csodálkozott, mert annyira könnyű volt, mintha semmit

nem tartana. Lassan egyre felismerhetetlenebb lett a pad, végül elsimult a földön, és nem látszott egyéb, mint egy kis kupac, még leginkább sírdombra hasonlított. Aztán észrevette, hogy a kerttel és a kastéllyal is ugyanez történik, lassan omlanak, dőlnek, porladnak a falak, oszlopok, fák. A legkülönösebb az volt, hogy nem félt ettől a pusztulástól, csak végignézte szép nyugodtan, míg semmi más nem maradt, mint egy hepehupás selymes fűvű rét, és közben szorongatta markában az egyetlenegy piciny kődarabkát, amit meg tudott menteni a valóságból, és boldog volt nagyon. Amikor felébredt, mégis olyan rossz érzése támadt, hogy fel kellett anyát költeni, pedig még sötét volt. Nagyon rosszat álmodtam, suttogta, azt, hogy a kastély és minden eltűnt, mintha ott sem lett volna. Anya odafeküdt mellé, átölelte. Mindenkinek vannak rossz álmai, súgta vissza, aludj most már, én majd elzavarom ezeket az álmokat. Aliz felült, kitapogatta az éjjeliszekrényen a kődarabot, magához szorította, aztán befészkelte magát anya ölébe, behunyta a szemét, és várta a következő álmot. A kastéllyal azonban nem álmodott soha többé.

NOVELLAPÁLYÁZAT

Horkai Vass Éva

GÁBORRAL A FALON

Ezek jól kicsellóztak velünk.

Ezt mondta Gábor, miközben a cementtel bevont téglafalon könyököltünk. Tavasz volt vagy nyár, amikor a reggelek megtelnek fénnel, s minden fokozottan mutatja meg magát. Most mégsem látszott a berakott gang fala és az üveges bejárati ajtó.

Épp hogy felkeltünk, gyorsan, rutinosan arcot mostunk, s mama reggelire hívó szava elől menekültünk az udvar végébe a falhoz, fel a székre, onnan a lugas alatt álló asztal tetejére, s amikor a nagy, hűvös szőlőlevelek között kidugtuk a fejünket, egy az egyben, teljes látványként tárult elénk Mártáék udvara. Itt, az asztalon állva egészében belátható volt a ház, az udvar s a mögötte elterülő kert egy része. Apró jelekből olvastunk, hogy megtudjuk, felkelt-e, vagy ha épp dolgozott, hazaért-e már Márta. Olyankor titkos búvóhelyükről előkerültek a macskák, másként káráltak a tyúkok, az egész házra és környékére valamiféle meglelt nyugalom telepedett. Kásás reggel vagy pihegő délután. Vagy előfordult, hogy a fal melletti csapnál vizeskedtünk, s amint meghallottuk, hogy a szomszédban csukódik a nagykapu, Márta épp a macskáit hívogatja, vagy a tyúkokkal beszélget, nyomban fenn voltunk az asztalon, s a szőlőlevelek közül kibújva kiáltottunk át neki. Márta, átmehetünk?

Soha nem mondta, hogy ne menjünk, most fáradt vagy dolga van, mondtam Gá-